

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016, declarat de inculpatul

Torbas Dmitrii XXX, născut la XXXX, originar și domiciliat în r-nul XXX, s. XXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 04.06.2012 pînă la 15.05.2015;

Instanța de apel de la 22.06.2015 pînă la 15.10.2015;

Instanța de recurs de la 21.12.2015 pînă la 22.03.2016;

Instanța de apel de la 26.04.2016 pînă la 28.10.2016;

Instanța de recurs de la 20.01.2017 pînă la 01.03.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 mai 2015, Torbas Dmitrii a fost condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă a părții vătămate Josan Liudmila și s-a dispus încasarea în beneficiul lui Josan Liudmila de la Torbas Dmitrii suma de 435 410 lei și 24 bani, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul Torbas Dmitrii în perioada de timp toamna 2011 - 19 martie 2012, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, folosindu-se de faptul că activa în calitate de paznic la casa nr. XXX situată pe str. XXX, mun. XXX, ce aparținea lui Josan Liudmila și care era în construcție, deținînd toate cheile de la ușile de la intrare în casă, prin acces liber a pătruns în interior, de unde pe ascuns a sustras 130 m² de plăcuțe de aramă, care erau instalate pe acoperișul casei, iar din odaia de la etajul 2 a casei a sustras încă 30 m² plăcuțe de aramă, care erau depozitate, pentru instalarea ulterioară pe acoperiș. Bunurile materiale sustrate Torbas Dmitrii, cu ajutorul serviciului de taxi, le transporta la punctul de colectare a metalelor uzate, unde le vindea la un preț de 50- 60 lei pentru un kilogram de metal. Astfel, i-a cauzat părții vătămate Josan Liudmila o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă de 30 000 euro, echivalent a 465 900 lei.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpatul Torbas Dmitrii, prin care a solicitat casarea acesteia, ca fiind ilegală și neîntemeiată, cu pronunțarea unei hotărîri prin care acțiunile acestuia să fie recalificate conform art. 186 alin. (2) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, s-a dispus încetarea procedurii de apel în apelul declarat din numele inculpatului Torbas Dmitrii împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 mai 2015.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, inculpatul Torbas Dmitrii în ședința de judecată a instanței de apel a declarat că, cererea de apel împotriva sentinței nu a fost înaintată de către el, nu a fost scrisă de către acesta, iar semnătura de pe cererea de apel nu îi aparține.

Conform art. 407 Cod procedură penală, pînă la începerea cercetării judecătorești la instanța de apel, oricare dintre părți își poate retrage apelul declarat. Retragerea trebuie să fie făcută de apelant. (2) Apelul declarat de procuror poate fi retras și de procurorul ierarhic superior. (3) În cazul retragerii apelului, instanța de apel încetează procedura de apel.

Instanța de apel a considerat că, această circumstanță exclude judecarea apelului de către instanța de apel, or, potrivit Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, verificarea corectitudinii sesizării instanței de apel presupune că instanța urmează să verifice dacă sentința atacată este supusă apelului potrivit legii, dacă cererea de apel aparține unei persoane care este titular legal al dreptului de apel, dacă cererea de apel a fost declarată în termenul legal. În cazul în care apelul este inadmisibil sau tardiv, judecata nu mai are loc, întrucît instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația.

Instanța de apel a constatat că, cererea de apel împotriva sentinței nu a fost depusă de inculpatul Torbas Dmitrii și nici de o altă persoană titular legal al dreptului de apel, astfel încît instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația procesual penală.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia necesității încetării procedurii de apel în apelul declarat din numele inculpatului Torbas Dmitrii, împotriva sentinței, deoarece cererea de apel nu a fost scrisă, semnată și depusă de inculpatul Torbas Dmitrii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Torbas Dmitrii care, invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu trimiterea la rejudecare a cauzei pentru a fi examinat apelul depus de către el.

În motivarea cererii de recurs inculpatul a invocat că, în ședința de judecată nu a renunțat la cererea de apel și declarînd că, semnătura nu este a lui, nu a înțeles întrebările față de d-lui, deoarece fiind asistat de avocat garantat de stat, care nu a făcut nici un efort de a-i explica mai simplu întrebarea instanței, dacă este semnătura lui sau nu. El nu a înțeles corect întrebarea instanței de judecată și cu adevărat a răspuns că nu este semnătura lui, referindu-se la faptul că din momentul intentării dosarului penal și pînă în prezent nu s-a considerat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin. (5) Cod penal, și nu este probat că el a sustras bunurile pe care le invocă partea vătămată. A răspuns că nu este semnătura lui, avînd în vedere că nu î-și recunoaște vina și nu recunoaște nici un document împotriva lui.

Recurentul a mai invocat următoarele:

- instanța de apel nu a analizat, semnătura depusă de către inculpat pe cererea de apel și semnăturile depuse de către inculpat în prima instanță;
- acțiunile inculpatului urmau să fie încadrate în baza art. 186 alin. (2) Cod penal;
- în calitate de paznic el păzea casa de locuit, și nu avea contract de muncă și împuternicirile lui nu prevedeau verificarea lucrătorilor care se ocupau de construcția casei de locuit (la număr erau 20-30 persoane pe teritoriu);

- inculpatul a menționat că nu poate executa așa o pedeapsă de mare - 8 ani închisoare, doar în baza unor facturi care reprezintă cumpărarea cuprului pentru acoperirea casei de locuit;

- nu au fost interogați nici un lucrător care a lucrat la acoperirea casei de locuit, a fost interogat doar el și al doilea paznic, cât și un martor unde a dus cuprul.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat de către inculpatul Torbas Dmitrii, casată total decizia instanței de apel, în cauza penală privindu-l pe *Torbas Dmitrii Aurel*, cu dispunerea rejudecării cauzei de Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În același context, instanța de recurs a menționat că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Instanța de recurs a constatat temeinicia motivelor invocate de către inculpatul Torbas Dmitrii în recursul declarat și că la adoptarea deciziei, instanța de apel a verificat superficial faptul că inculpatul în ședința de judecată a renunțat la cererea de apel și că semnătura nu este a lui, el nu a înțeles corect întrebarea instanței de judecată și cu adevărat a răspuns că nu este semnătura lui, referindu-se la faptul că din momentul intentării dosarului penal și pînă în prezent nu s-a considerat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal. A răspuns că nu este semnătura lui, avînd în vedere că nu î-și recunoaște vina și nu recunoaște nici un document împotriva lui.

Verificînd materialele dosarului penal, instanța de recurs a menționat că, la materialele dosarului în ședința instanței de apel lipsește expresia clară a inculpatului Torbas Dmitrii, referitor la faptul că el își retrage cererea de apel din instanța de apel.

La fel, semnătura depusă pe cererea de apel e foarte asemănătoare cu a inculpatului, cu atât mai mult că avocatul Cataramă Rodica a susținut apelul declarat (f.d. 69, vol. II).

Instanța de recurs a menționat că, potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, instanța de apel este obligată să verifice dacă sentința atacată este supusă apelului potrivit legii, dacă cererea de apel aparține unei persoane care este titular legal al dreptului de apel, dacă cererea de apel a fost declarată în termenul legal. Instanța de apel pentru a fi sigură de retragerea apelului, urma să solicite în scris de la inculpatul Torbas Dmitrii o cerere referitor la retragerea apelului, lucru ce lipsește la materialele dosarului penal.

Instanța de recurs a constatat că, în partea descriptivă a deciziei atacate punctele 3, 4, 5.2. (f. d. 74, 75, vol. II) se contrazic, stipulîndu-se că „împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 mai 2015 a înaintat apel inculpatul Torbas Dmitrii, solicitînd casarea sentinței atacate ca fiind ilegală și neîntemeiată, cu pronunțarea unei

noi hotărîri cu recalificarea faptei sale în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, în şedinţa Curţii de Apel inculpatul Torbas Dmitrii a declarat că el nu a înaintat apel împotriva sentinţei Judecătorei Rîşcani mun. Chişinău din 15 mai 2015, iar semnătura de pe cererea de apel de la (f.d. 44) nu îi aparţine. A declarat că consideră că această cerere de apel nu urmează a fi judecată, deoarece nu a fost depus de el nici o cerere de apel, nu a scris el nici o cerere de apel, şi nici nu a semnat o asemenea cerere, semnătura de pe apel nu aparţine lui.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 28 octombrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Torbas Dmitrii, cu menţinerea sentinţei.

7.1. Pentru a se pronunţa, instanţa de apel a menţionat că, instanţa de fond a făcut o justă încadrare juridică şi corect a decis în privinţa sancţionării inculpatului Torbas Dmitrii, stabilindu-i o pedeapsă privativă de libertate, care în opinia instanţei de apel este una echitabilă în raport cu circumstanţele în care Torbas Dmitrii a comis infracţiunea dată şi atitudinea lui faţă de cele comise.

Din materialele cauzei, rezultă că, inculpatul nu se căieşte în cele comise, paguba nu a restituit-o şi a încercat să învinovăţească şi alte persoane, urmărind scopul de eschivare de la aplicarea pedepsei penale.

Totodată, din declaraţiile martorului Tcacenco Liudmila, se confirmă că anume Torbas Dmitrii a predat metal şi cupru pentru care ea î-i achita fără chitanţă 1 000 - 1 300 lei, iar martorul Cavca Vladislav a confirmat că atunci când inculpatul lucra la construcţia casei părţii vătămate Josan Liudmila, seara pleca undeva cu un prieten, care lucra taximetrist.

Astfel, aceste declaraţii, de rînd cu declaraţiile inculpatului care confirmă că a sustras 200 kg de cupru rămăşiţe, pe care le-a dus la Baza de metal din sect. Buiucani mun. Chişinău, confirmă că anume Torbas Dmitrii a sustras 160 m² de plăcuţe de aramă, cauzîndu-i Liudmillei Josan o daună materială în proporţii deosebit de mari în sumă totală de 30 000 euro, echivalentul a 465 900 lei.

În şedinţa instanţei de apel, partea vătămată Josan Liudmila a prezentat acte care confirmă că întreaga pagubă constituie mai mult de 30 000 euro, însă ea insistă doar la costul materialelor, care conform actului întocmit la faza urmăririi penale constituie 30 000 euro.

Aşadar, instanţa de apel a conchis că, inculpatul Torbas Dmitrii, urmează să execute pedeapsa stabilită şi să restituie prejudiciul material cauzat părţii vătămate Josan Liudmila în sumă de 435 410 lei şi 24 bani conform actului întocmit şi acţiunii civile înaintate în conformitate cu prevederile legale.

Instanţa de apel a considerat că, temei pentru admiterea apelului şi recalificarea faptei din art. 186 alin. (5) în art. 186 alin. (2) Cod penal, instanţa nu are.

8. Nefiind de acord cu decizia instanţei de apel, inculpatul Torbas Dmitrii, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu pronunţarea unei hotărîri prin care acţiunile inculpatului Torbas Dmitrii să fie recalificate din art. 186 alin. (5) în art. 186 alin. (2) Cod penal. Recurentul invocă dezacordul cu aprecierea cuantumului prejudiciul material adus părţii vătămate. De asemenea, nu au fost interogaţi lucrătorii care au efectuat lucrări părţii vătămate. Totodată, menţionează că, nu a înţeles întrebarea instanţei de apel referitor la adevărarea semnăturii lui în cererea de apel, prin ce şi a fost dus în eroare.

8.1. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de inculpatul Torbas Dmitrii, solicitând respingerea acestuia, deoarece sentința primei instanțe și decizia instanței de apel sunt corecte și corespund legii.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală recursul trebuie să fie motivat, iar art. 430 Cod de procedură penală indică expres cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță.

În acest sens se reține, că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală să motiveze recursul și să arate eroarea ce s-a comis în coraport cu cel puțin unul din temeiurile normei menționate.

Prin urmare, criticile formulate de recurent nu conțin indicii unor erori de drept și respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârilor recurate, ca fiind ilegale.

În cazul în care autorul nu invocă concret în recurs temeiul sau eroarea pe care se bazează din cele reglementate de norma procesual penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi respins ca inadmisibil.

Astfel, Colegiul penal constată, că recursul ordinar declarat de avocat nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul cu circumstanțe în fapt și în drept care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lui, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul **Torbas Dmitrii XXX**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2016, în propria cauză penală, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut prevăzute de art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Publicat integral la **29 martie 2017**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan